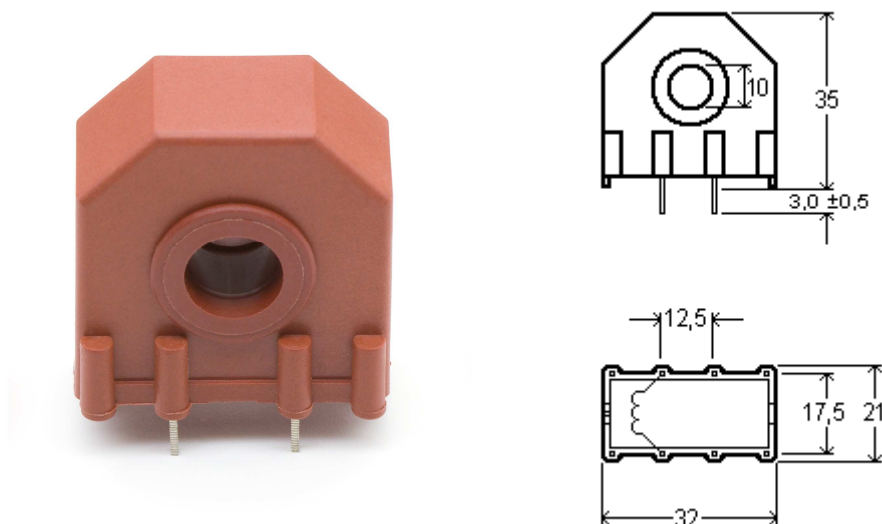

Průvlekové proudové transformátory do DPS

Ing. Josef Jansa, Josef Jansa DiS.

Nabídka malých proudových transformátorů do DPS s otvorem $\varnothing 10$ mm a převodním poměrem 1:1000 firmy P MEC Šumperk, určených především pro nefakturační měření proudů kmitočtu 50 Hz, byla nedávno rozšířena o ekonomickou variantu s feritovým jádrem. Celá řada tak nyní sestává ze tří typů jednotného provedení (viz fotografie), lišících se parametry a cenou.

PT4/Vi 1000

Proudový transformátor s jádrem z kvalitního transformátorového plechu je při doporučeném zatěžovacím odporu 18Ω , tj. s převodní strmostí 18 mV/A , schopen měřit proud síťového kmitočtu až do 400 A s linearitou převodu kolem 1 %.

V aplikacích, kde je prvořadým požadavkem vysoká převodní strmost snižující nároky na parametry připojených obvodů, je možno zatěžovací odpor zvýšit až na 100Ω . Za cenu mírného zhoršení linearity a snížení horní proudové hranice na 120 A se tak převodní strmost zvýší na zajímavých 100 mV/A .

PPT4/Vi 1000

Přesný proudový transformátor s vysokopermeabilním nanokrystalickým jádrem je při doporučeném zatěžovacím odporu 50Ω , tj. s převodní strmostí 50 mV/A , optimalizován pro přesné měření proudu síťového kmitočtu až do 40 A s linearitou převodu výrazně pod 1 %.

I u něj je možno modifikovat základní parametry volbou zatěžovacího odporu – při požadavku na vysokou citlivost (100Ω) lze měřit do 30 A, při preferování proudového rozsahu (18Ω) do 60 A. Díky výborným vlastnostem použitého feromagnetika přitom zůstává linearita převodu prakticky nedotčena. Pokud není na závadu nižší horní proudová hranice, může být tento typ přesnější a zároveň ekonomičtější alternativou k transformátoru PT4/Vi 1000.

PS4/Vi 1000

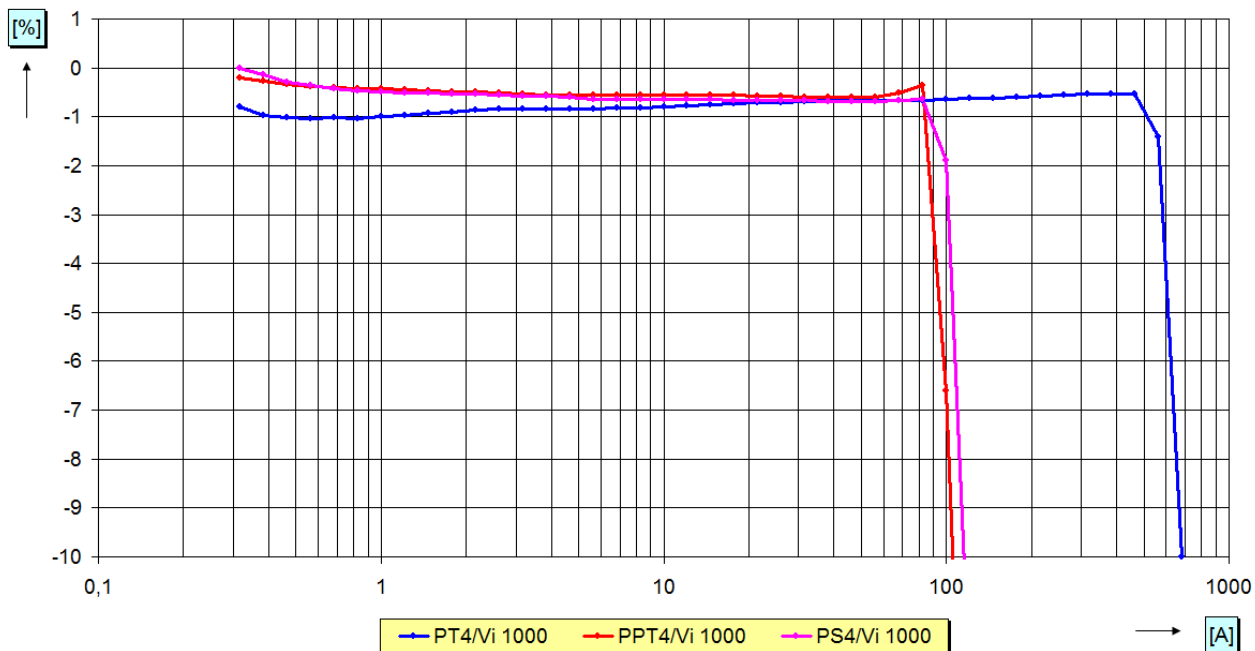
Proudový snímač s cenově výhodným feritovým jádrem je vhodný pro měření proudu do kmitočtu stovek Hz. Při kmitočtu 50 Hz, zatížení odporem 18Ω a běžné teplotě je použitelný až do 60 A s linearitou podobnou typu PT4/Vi 1000. S rostoucí teplotou se jeho horní proudová hranice snižuje – např. při 60°C o cca 23 %.

Daní za případný požadavek zvýšení převodní strmosti (100Ω) je snížení proudového rozsahu na 20 A a rovněž mírné zhoršení linearity. Je-li akceptovatelná nižší horní hranice proudu i její teplotní závislost, může tento typ představovat výrazně ekonomičtější alternativu k transformátoru PT4/Vi 1000.

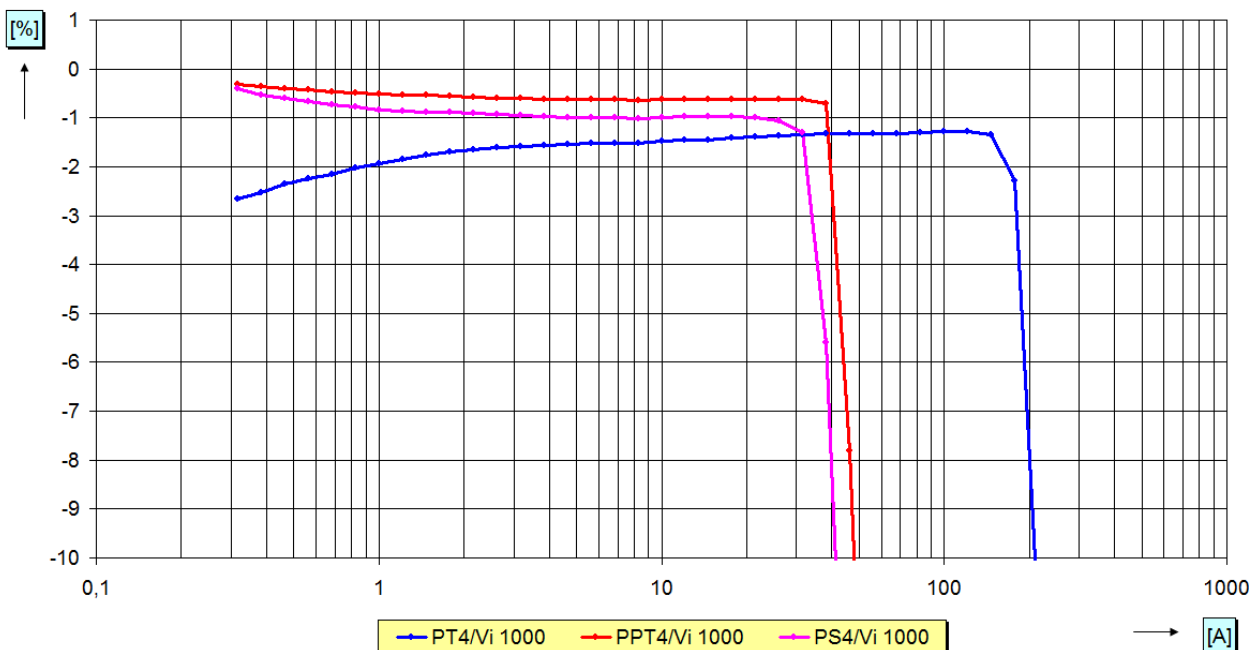
Porovnání parametrů

Na připojených grafech jsou zachyceny výsledky porovnávacích měření linearitu a proudového rozsahu všech tří typů proudových transformátorů. Jako zatěžovací odpor byla použita jednak hodnota 18Ω , vhodná jako kompromis mezi protichůdnými požadavky na linearitu a proudový rozsah na straně jedné a převodní strmost (citlivost) na straně druhé, a rovněž hodnota 100Ω , preferující především vysokou převodní strmost.

Srovnání transformátorů při $R_z = 18 \Omega$

Srovnání transformátorů při $R_z = 100 \Omega$

Zatímco parametry obou „lepších“ typů s trafoplechem a nanokrystalem nejsou nijak zvlášť překvapivé, nečekaně dobré výsledky prokázal relativně levný proudový snímač s feritovým jádrem PS4/Vi 1000. Nelze od něj samozřejmě požadovat linearitu, opakovatelnost a teplotní nezávislost transformátoru PPT4/Vi 1000 ani schopnost typu PT4/Vi 1000 měřit řádově stovky ampér, avšak pro nefakturační měření síťového proudu řádu desítek ampér, jaká se často vyskytují v amatérské i profesionální praxi, bezesporu velmi dobře vyhoví. Navíc je v případě úspěchu zařízení vyvinutého s PS4/Vi 1000 kdykoliv možno vylepšit jeho parametry osazením některého z obou typů s kvalitnějším jádrem, a to bez jakékoliv změny zapojení či motivu DPS.

www.pmec.cz
<https://shop.pmec.cz/>